

Ennaltaehkäisevä työ	Havainnointi ja varhainen puuttuminen	Aikuisen välitön puuttuminen	Seurantajakso	Kiusaaminen jatkuu – oppilashuolto ja hallinto mukaan	Yhteistyö ulkopuolisten tahojen kanssa
Hyvinvointitaitoja kehittävät menetelmät: • vahvuusperustainen pedagogiikka • jatkuva ryhmäyttäminen • erilaiset hyvinvointiin liittyvät kyselyt • Nuorisopalveluiden kanssa tehtävä yhteistyö • Someturvan käyttöön ohjaaminen Eri oppiaineiden sisällä tapahtuvat keskustelut ja jatkuva sosiaalisten taitojen harjoittelu osana opetusta sekä oppilaiden osallistaminen mahdollisuuksien mukaan.	• oppilaiden vuorovaikutuksen jatkuva havainnoiminen • oppilaita kannustetaan kertomaan matalalla kynnyksellä huolistaan • mahdolliset merkit kiusaamisesta, häirinnästä tai syrjinnästä kirjataan ylös • Vertaissovittelu	• opettaja käy keskustelun osallisten kanssa mahdollisimman nopeasti ja selvittää tilannetta • opettaja lähettää tarvittaessa tapauksen TUKO-tiimin käsiteltäväksi • TUKO-tiimi puhuttelee oppilaat ja sopii heidän kanssaan käytöksen muutoksesta sekä seurannasta, (KAKE 1) • TUKO-tiimi ilmoittaa koteihin asiasta	• seurantakeskustelu tietyin ajan kuluksi kaikkien osapuolten kanssa • jos kiusaaminen tai muu häirintä on loppunut, siihen ei tarvitse enää puuttua • jos kiusaaminen on jatkunut, asiaan otetaan mukaan hallinnon sekä oppilashuollon edustaja	• kasvatuskeskustelu 2, jossa mukana huoltajat, oppilas, rehtori/apulaisrehtori, oppilashuollon edustaja • tarvittaessa rehtorin puhuttelu, jälki-istunto, kirjallinen varoitus, määräaikainen erottaminen • oppilashuollollisten palveluiden tarjoaminen asianosaisille • seurantakeskustelusta sopiminen kaikkien osapuolten kanssa	• tarvittaessa lastensuojelun konsultaatio ja lastensuojeluilmoitus • Keinumäen konsultoivat yhteisöohjaajat • KO-yhteistyö • tarvittaessa poliisin konsultaatio • Someturva